

Economia | Miquel Macià / Pep Martí | Actualitzat el 10/12/2019 a les 22:00

Borja García-Nieto, la burgesia «ecuestre»

El financer dirigeix el Grup Riva y García i ha mantingut vincles estrets amb organitzacions del catolicisme més conservador

Borja García-Nieto i Ignacio García-Nieto | NacióDigital

Si hi ha un nom que sigui característic del patriciat que regeix una entitat emblemàtica com el Círculo Ecuéstre (<http://www.circuloecuestre.es/>), aquest és Borja García-Nieto Portabella. No és una persona molt coneguda fora dels àmbits de l'*upper Diagonal*, però conflueixen en ell connexions i influències d'alt voltatge. Exponent del sector financer, presideix el grup inversor Riva y García (<http://www.rivaygarcia.es/>), un dels noms de referència en el món de la gestió de capital risc i ha estat conseller de nombroses companyies, des de Fecsa-Enher a Aviaco, passant per empreses del món comunicatiu com Sogecable i Antena 3 TV.

És llicenciat en Dret per la UB i màster en Economia i Direcció d'Empreses per l'IESE, l'escola de negocis vinculada a la Universitat de Navarra i fundada per l'Opus Dei. Però, com veurem, en el camí dels García-Nieto hi han tingut més pes els jesuïtes. Abans de la fundació del Grupo Financiero Riva y García, va ser director general del departament internacional d'Agents de Borsa. El llinatge ve de lluny. Borja i el seu germà Ignacio són rebesnets de Simeón García de Olalla de la Riva, qui va fundar la Banca Riva y García, primer amb el nom de Banca Simeón.

El món del Círculo

Borja García-Nieto va presidir el Círculo Ecuéstre entre el 2008 i el 2015. La dada és interessant perquè l'entitat no sol celebrar eleccions. Com passa en molts cenacles patricis de Barcelona, les

cúpules surten de processos subtils de cooptació. Quan arriben les eleccions, resta només dempeus una candidatura única. Però no sempre és així i els socis de l'Ecuestre van ser convocats a una sorprenent elecció interna entre dues llistes. A més, el procés va estar envoltat de certa tensió, cosa també estrambòtica en aquella casa. Borja García-Nieto es va imposar en una votació que el va enfrontar a un altre nom il·lustre de l'entitat, l'advocat Joan Corominas.

No va ser una elecció explícitament ideològica, però sí que tenia algun component polític. Corominas havia estat un activista antifranquista i, tot i la seva moderació -era proper a UDC-, alguns socis van fer una campanya negativa contra ell, presentant-lo com un "roig".

García-Nieto ja no és president de l'entitat, però és membre de la seva junta directiva i l'Ecuestre preserva les essències d'un dels clubs més exclusius de la ciutat. Fundat el 1856, té ara la seu - la quarta en la seva història- en un majestuós edifici del carrer de Balmes. Tot i la diversitat dels seus socis, continua representant l'ala més conservadora i espanyolitzada del patriciat barceloní.

La seu del Círculo Ecuestre, a Balmes amb Diagonal. Foto: Paula Roque

Un cop d'ull al seu programa d'actes és il·lustratiu dels gustos i preferències dels socis, que solen acollir amb simpatia els oradors dels partits unionistes més a la dreta. Dirigents del PP, Ciutadans i Vox han estat aplaudits a l'Ecuestre (<https://www.naciodigital.cat/noticia/150044/circulo/ecuestre/tribuna/mes/perillosa/sobiranisme>).

Ignacio, al Cercle del Liceu

Per la seva banda, el seu germà, Ignacio García-Nieto, conseller delegat de Riva y García, és advocat i economista per la Universitat de Deusto i màster a l'IESE. És present en diversos consells d'administració: Ges Seguros y Reaseguros SA i vocal d'EFPA (l'Associació Europea d'Assessors Financers) Espanya.

[noticiadiari]2/192270[/noticiadiari]

També ha tingut inquietuds associatives. En el seu cas, va presidir el Cercle del Liceu entre els anys 2009 i 2018. Una etapa en la qual va haver d'afrontar la crisi que va patir la casa, amb una pèrdua sensible de membres, que va generar un intens debat intern i que va fer que un sector de socis es preguntés pel sentit últim del club

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/155118/grans/families/imposen/seva/llei/al/cercle/liceu>) .

El Cercle del Liceu va passar del 2001 al 2018 de 1.100 socis a prop de 700. Del caràcter del club en dona mostra que fins fa menys de vint anys no es va permetre l'entrada de dones com a sòcies. Una decisió que, per cert, va generar un agre pols intern.

Ignacio García-Nieto entregant la medalla del Cercle del Liceu a Javier Godó. Foto: EuropaPress

El lligam amb la Universitat Abat Oliba...

Els García-Nieto estan vinculats a una altra institució catalana, en aquest cas acadèmica: la Universitat Abat Oliba. Borja és president del seu Consell Assessor. No és un lligam anecdòtic. L'Abat Oliba va ser escola universitària vinculada a la UB i va ser aprovada com a nova universitat en els mesos finals del govern Pujol (2003). Pertany a la Fundació San Pablo-CEU, de l'Associació Catòlica de Propagandistes (ACP), una de les organitzacions històriques del catolicisme conservador espanyol.

L'ACP va ser l'entitat que va inspirar, els anys trenta, el naixement de la CEDA, la coalició conservadora acabada per José María Gil Robles. Durant el franquisme, molts "propagandistes" van nodrir els governs de Franco. En la Transició, en canvi, va ser cabdal en la fundació de la UCD i molts socis van ser ministres de Suárez, de Marcelino Oreja a Otero Novas.

Actualment, l'ACP -en competència amb l'Opus dins del catolicisme conservador- ha perdut influència i s'ha vist sacsejada per tensions internes entre l'ala més històrica, de marca democristiana, i sectors més reaccionaris. Però continua tenint pes en l'àmbit acadèmic. L'Abat Oliba és una de les seves creacions i aplega en els òrgans rectorals exponents de diversos grups ultracatòlics. Durant molts anys, ha funcionat com una mena de casa mare d'entitats clericals de tot ordre, però sempre de línia conservadora.

... i amb la COPE

Una vinculació que ha empaitat Borja García-Nieto en el passat és el de la seva vinculació amb la cadena Cope, just en els anys que la cadena de la Conferència Episcopal llançava els seus missatges més agressius contra Catalunya, amb Federico Jiménez Losantos com a veu estrella.

García-Nieto també ha estat accionista de *Libertad Digital*, el mitjà fundat per Jiménez Losantos. Com a tal, l'octubre de 2014 va haver de declarar com a testimoni en la investigació sobre la les finances del PP, ja que es va acusar el partit de comprar accions de *Libertad Digital* emprant fons de la caixa B. El que és evident és l'interès de Borja García-Nieto pels mitjans de comunicació.

El llegat jesuític i l'ala "roja" de la saga

En els García-Nieto hi ha forta empremta jesuítica. Juan García-Nieto, l'avi de Borja, va ser un dels impulsors i principals mecenes del Centre Borja de Sant Cugat, en mans de la Companyia de Jesús. El pare, Ramon García-Nieto, va ser un dels impulsors de l'escola de negocis ESADE.

Dels seus tres fills, (entre ells el pare de Borja i Ignacio), un va ser una figura mítica de l'Església dels pobres: Juan Nepomuceno García-Nieto va ser un jesuïta compromès que va formar part del moviment dels capellans obrers i va militar a la clandestina Organización Comunista de España Bandera Roja al Baix Llobregat. Junt amb la seva germana Carmen i Alfons Carles Comín, va fundar Cristians pel Socialisme.

Nom: *Borja García-Nieto Portabella (Barcelona, 1959). Advocat i president de Grupo Financiero Riva y García. Conseller de Scytl, empresa líder en sistemes de vot electrònic. Quatre fills.*

Família: *García-Nieto. El seu pare, Ramon García-Nieto, va ser un dels impulsors de l'escola de negocis ESADE. El seu germà Ignacio va ser president del Cercle del Liceu.*

Una xifra: Riva y García gestiona cinc entitats de capital risc, amb un volum de 165 milions d'euros. Dedicat a gestió de patrimonis, consultoria, banca privada i inversions de capital risc.

Actitud davant el procés: Actitud davant el procés: hostilitat acèrrima.

Una àrea de negoci poc visible

La matèria primera per excel·lència dels negocis de Borja García-Nieto són els diners. En les seves múltiples cares: des de les inversions pròpies fins a l'assessorament financer a clients, tot passant per l'administració de patrimonis, la direcció de fons de capital risc, la gestió immobiliària i la consultoria i intervenció en operacions mercantils.

Tot plegat, un sector de negocis poc visible per a la societat, a diferència de les empreses industrials o de serveis que treballen amb marques pròpies i que són molt conegudes pel gran públic. Contrasta, doncs, la necessària discreció que reclama aquest àmbit amb la volguda exposició mediàtica que ha tingut Borja en la vida social barcelonina.

Els germans García-Nieto, Borja i Ignacio, estan presents en nombrosos consells d'administració i ostenten també càrrecs d'administradors en d'altres. El cor del seu entramat empresarial és Grupo Financiero Riva y García SL, del qual en controlen cadascun d'ells el 45,98% de les accions. Des de la seva seu del carrer Diputació dirigeixen els diversos àmbits d'acció d'aquest autèntic banc d'inversió.

Esperanza Aguirre, entre Luis Conde i Borja García-Nieto al Círculo Ecuestre, l'any 2013. Foto: Europa Press

L'home de les desenes de consells d'administració

La formació empresarial de Borja Garcia-Nieto s'ha mogut entre dos pols, aparentment allunyats, i fins i tot rivals: l'IESE, proper a l'Opus Dei, de la Universitat de Navarra, i l'ESADE jesuítica de Barcelona, de la qual el seu pare Ramon Garcia-Nieto en va ser un dels promotors inicials. En la seva trajectòria, apareixen en consells d'administració com els del Banco Alcalá, Antena 3 Televisión, Ficosa Internacional, Sogecable, la naviera Noatum Maritime, Aviaco, Nacional de Reaseguros o l'antiga Fecsa, entre molts d'altres.

L'actual Riva y García és en realitat una reencarnació de la Banca Riva y García, fundada pel seu avantpassat Simeón García Olalla de la Riva, com a continuadora de la Banca Simeón, que ell mateix havia fundat a Galícia, on s'havia establert després de deixar la seva Rioja originària i haver triomfat en la indústria tèxtil a partir de 1857. L'origen de la fortuna històrica de la família es troba el negoci tèxtil, gràcies al qual es fa el salt, ja des del segle XIX, a l'activitat bancària.

Barcelona va esdevenir fa més de cent anys el teatre d'operacions d'una de les branques del clan, que es va instal·lar a Catalunya. L'aparició del cognom Garcia-Nieto va ser el resultat d'un canvi de cognoms derivat d'enllaços matrimonials.

La Banca Riva y García, constituïda el 1968, treballava sobre la fitxa bancària d'anteriors societats de les branques de la família, amb centre a Galícia. L'entrada de nous accionistes va empènyer que el 1972 es canviés el nom pel de Banco Comercial de Catalunya, i que, a través del Banco Atlántico, entrés en l'òrbita de la Rumasa dels Ruíz Mateos, que va acabar expropiada per l'Estat el 1983.

Ignacio García-Nieto (tercer per l'esquerra) i Borja García-Nieto (a la dreta), formen part del consell d'administració del Banco Alcalá. Foto: Europa Press

Continuar la tradició bancària familiar

Tot seguint la tradició familiar financera, Borja García-Nieto funda Agencia de Valores Riva y García el 1992 com a serveis de banc de negocis a empreses catalanes. L'any 2000 entra en el sector de la inversió de capital risc.

Una de les operacions més rellevants que ha protagonitzat Borja García-Nieto és la creació de Scytl Secure Electronic Voting SA (<https://www.naciodigital.cat/noticia/176777/victor/hidalgo/scytl/empresa/vot/electronic/nostra/fa/avancar/democracia>), que va arrabassar a Indra l'escrutini de les tenses eleccions generals espanyoles del desembre de 2015. Malgrat algunes maltempsades en països del Tercer Món i d'altres incidències, s'augura una gran expansió en aquest negoci, fonamentat també a través de votacions per Internet. Associat amb Telefónica, ha creat Open Séneca, una plataforma tecnològica del que s'anomena "democràcia participativa". Està funcionant sota la marca Civiciti i compta entre els seus clients molts ajuntaments catalans, la Diputació de Barcelona i institucions públiques de Colòmbia, Paraguai, Canadà, Perú i Argentina.

Borja García-Nieto amb Jorge Fernández Díaz, quan era ministre de l'Interior. Foto: Ministeri de l'Interior

Accions al Banco Alcalá i operacions a Xina

Mentrestant, Borja també va entrar amb un 10% de l'accionariat a Banco Alcalá, que té com a primer accionista el Crèdit Andorrà. És significatiu que quan García-Nieto va deixar la presidència del Círculo Equestre el 2015 es va integrar com a vocal de la següent candidatura que encapçalava Alfonso Maristany, amb qui coincideix al consell d'administració del Banco Alcalá.

El desembre de 2018 Borja García-Nieto va protagonitzar la creació de la primera *flagship store* de la marca de material esportiu Kelme a la ciutat xinesa de Jinjiang. Aquesta popular marca espanyola de material esportiu, després de patir sotragades que la van dur al desastre, ha estat adquirida per un empresari xinès als García-Nieto el 2014.

La família ho gestionava a través d'un fons de capital risc tutelat per la Generalitat Valenciana, ja que aquesta s'havia hagut de fer càrrec del forat generat per l'ensulsiada de Kelme i la gestió dantesca que en va fer l'aleshores president Francisco Camps. Tanmateix, la intenció de Borja García-Nieto és que es conservi alguna participació espanyola en el relançament europeu de la marca de la ma de la inversió xinesa.

[despiece]El 1714 dels dos avantpassats enfrontats de García-Nieto

L'1 de gener del 2014, quan el procés d'independència estava engegat però encara en fase embrionària, Borja García-Nieto va publicar a *La Vanguardia* un article titulat "1714, ¿buenos y malos catalanes?"

(<https://www.lavanguardia.com/opinion/articulos/20140101/54397707177/1714-buenos-malos-catalanes-borja-garcia-nieto-portabella.html>) , en què explicava que els seus ancestres es van dividir durant la Guerra de Successió.

Un d'ells, Antonio de Alós, va assaltar Barcelona acompanyant les tropes borbòniques del duc de Berwick i va ser un dels qui va representar Felip V en l'acte d'ocupació de la capital. Però enfront seu, hi era José Galcerán de Pinós, company de batalla del conseller primer Rafael Casanova. Aquest fet li va servir a García-Nieto per teoritzar sobre bons i mals catalans, i defensar de pas la causa felipista, al lloar en l'article els avenços produïts a Catalunya durant el segle XVIII borbònic.

L'actual president de la Generalitat, Quim Torra, li va plantar cara amb un article a *ESingular.cat* (https://www.elmon.cat/opinio/resposta-al-president-del-circulo-ecuestre_458190102.html), on feia seves les paraules de Gaziel: "Sí, Catalunya havia perdut". Torra admetia que davant un conflicte armat, hi pot haver diverses posicions legítimes, però davant d'un intent de genocidi, no: "Una guerra és una guerra i una vida és una vida. Crec que tots ho trobarem comprensible. Però un genocidi és un genocidi i una pàtria és una pàtria".[/despiece]

[noticiadiari]2/191920[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/191564[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/191026[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/190185[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/189821[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/189486[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/188854[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/188327[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/187998[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/187600[/noticiadiari]